

Kræftpatienter tilfredse med virtuelle lægebesøg under corona

20-09-2021

Coronakrisen fik Sjællands Universitetshospital til at indføre telefonkonsultationer ved langt de fleste lægekonsultationer for kræftpatienter for at nedsætte risikoen for smitte. Forskerne bag fremlægger nu undersøgelsens positive resultater, men understreger, at der skal være opmærksomhed på den sociale ulighed i sundhed.

“ Ca. 2/3 af patienterne havde en positiv oplevelse med telefonkonsultationer.

“

Susanne Oksbjerg Dalton - forsker bag undersøgelsen.

Da Mette Frederiksen lukkede Danmark ned i marts sidste år, afstedkom det massive forandringer for landets befolkning og i høj grad mødet med sundhedsvæsenet.

Af den grund besluttede Sjællands Universitetshospitals kræftafdeling sig meget hurtigt for at omlægge langt de fleste lægekonsultationer til telefonkonsultationer for at nedsætte risikoen for smitte. Dermed var det oplagt at undersøge, hvordan omlægningen påvirkede kræftpatienterne.

Tilfredse patienter trods store forandringer

Undersøgelsen viser, at patienterne generelt er tilfredse med deres forløb under pandemien og har udvist forståelse for omlægningen til telemedicinske løsninger. Mere end 1.100 patienter deltog i en spørgeskemaundersøgelse, der er suppleret med 15 kvalitative interviews. Ca. 2/3 af patienterne havde en positiv oplevelse med telefonkonsultationer.

- Selvom vi omlagde sundhedssystemet nærmest over natten, så har vi formået at sikre overvejende tilfredse patienter, forklarer leder af forskningsprojektet professor Susanne Dalton, der er professor i Kræftens Bekæmpelses Forskningscenter og leder af Dansk Forskningscenter for Lighed i Kræft (COMPAS) ved Kræftafdelingen på Sjællands Universitetshospital. Hun fortsætter:

- Vi ved fra undersøgelser, at patienterne har oplevet store forandringer.

Kræftbehandlingen blev omorganiseret, så så få kræftpatienter som muligt kom ind på hospitalerne. De pårørende måtte heller ikke komme med ind på afdelingen - hverken til samtaler eller behandling. Alt sammen for at vi kunne dæmme op for smitterisikoen. Det har været en turbulent omgang for patienter, pårørende og personale.

Ulighed i sundhed

Den sociale ulighed i sundhed er blevet endnu tydeligere under pandemien, viser undersøgelsen fra Sjællands Universitetshospital.

De kræftpatienter, der er mest angste og med lav sundhedskompetence

Susanne Oksbjerg Dalton fremlagde resultaterne af undersøgelsen på Danske Kræftforskningsdage i Odense.

De kræftpatienter, der er mest angst og med lav sundhedskompetence – altså det at forstå hvad lægen og sundhedspersonalet siger og indgå i en dialog med lægen – er i højere grad patienter med korte uddannelser, eller patienter der bor alene. Det betyder selvfølgelig omvendt, at ressourcestærke patienter med lang uddannelse, godt netværk, familie osv. er positivt indstillet over for telekonsultationer.

Ydermere viser undersøgelsen, at det er de yngre kræftpatienter, der er mest utrygge ved digitaliseringen, selvom man måske skulle tro, at det var omvendt.

- De yngre patienter bliver mest angst, og det spiller en væsentlig rolle for dem at have personlig lægekontakt. De ældre patienter mellem 65-79 år udviser mere tillid og tryghed ved de nye tiltag, fordi de er i særlig risiko og derfor bedre forstår, at de skal komme ind på afdelingen mindst muligt, fortæller Susanne Dalton.

En vigtig delkonklusionen på undersøgelsen er, at selvom mange er tilfredse og forstående over for omlægningen til telekonsultationer, er det essentielt, at alle aktører og sektorer igennem kræftforløbet, lige fra behandling til opfølgning, er opmærksomme på dem, der er utrygge.

Patientens behov i centrum

Ledende overlæge fra Sjællands Universitetshospital onkologisk afdeling, Mads Nordahl Svendsen, ser fine perspektiver for brug af telekonsultationer i fremtidens behandlingsforløb. Brugen af teknologien kræver gode, involverende samtaler mellem læge og patienter.

- Vi skal som afdeling tilpasse vores behandling efter patientens behov, for det kræver noget mere at føre digitale samtaler, da man mister det nonverbale sprog.

Vi kan blive bedre til at have nærvær i dialogen og stille flere tjekspørgsmål undervejs, hvor vi sikrer, at patienten er okay og lytter til den enkeltes behov, forklarer han.

Ikke en spareøvelse

I øjeblikket diskuteres det i sundhedsvæsenet, hvordan man kan bruge telefonkonsultationer og andre digitale løsninger i fremtiden. Ideen med telekonsultationer efter COVID-19 pandemien er at frigøre ressourcer fra afdelinger, personale og ikke mindst patienterne og skabe løsninger der er hurtige, bedre og giver mening.

- Men det skal ikke handle om at spare penge, det skal være en god service, så vi ikke øger den sociale ulighed. Der er social slagside, og den er meget vigtig at være opmærksom på, siger Susanne Dalton.

I alt er der udgivet resultater fra otte danske undersøgelser, der bl.a. fokuserer på, hvordan kræftpatienter blev påvirket under nedlukningen i 2020 i form af livskvalitet, angst og depression, social isolation og livet med kræft. Én af de otte undersøgelser er således fra Sjællands Universitetshospital, som omhandler telekonsultationer.

Alle undersøgelserne bidrager til et samlet billede af, hvordan fremtidens behandlinger kan komme til at se ud.

“ Vi skal som afdeling tilpasse vores behandling efter patientens behov. ”

Mads Nordahl Svendsen, ledende overlæge på onkologisk afd. SUH

“ Det skal ikke handle om at spare penge, men være en god service, så vi ikke øger den sociale ulighed. Der er social slagside, og den er meget vigtig at være opmærksom på. ”

Susanne Oksbjerg Dalton - forsker bag undersøgelsen.

Eksempler på telekonsultationer

I stedet for at møde op på hospitalet, blev patienterne ringet op og talte i stedet i telefon med lægen. Det kunne eksempelvis være opfølgningssamtaler eller konsultationer, hvor patienten skulle have svar på en blodprøve eller en skanning. Nogle lægekonsultationer var undtaget, eksempelvis de konsultationer, hvor nydiagnosticerede kræftpatienter skal have en samtale om planen for deres kræftbehandling.

Forskerne bag undersøgelse

Undersøgelsen blev fremlagt til konferencen Danske Kræftforskningsdage, hvor toppen af dansk kræftbehandling og kræftforskning var samlet.

Undersøgelsen blev lavet i samarbejde mellem Onkologisk Afdeling og Palliative Enheder, Sjællands Universitetshospital, Dansk Forskningscenter for Lighed i Kræft (COMPAS), Kræftens Bekæmpelses Forskningscenter og EU Interreg Projektet Changing Cancer Care, der har til formål at forbedre kræftbehandling gennem patientinddragelse.

Du kan læse undersøgelsen her:

- **[A population-based survey of patients' experiences with teleconsultations in cancer care in Denmark during the COVID-19 pandemic](#)**

Sidst ændret: 20.09.2021

Casper Bagge Andersen

- **[Tilbage til oversigten](#)**

